

Zarząd / Komitet Audytu / Rada Nadzorcza

dotyczy: Oceny skuteczności i adekwatności systemu zarządzania ryzykiem

Zgodnie z zapisami §10 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08 czerwca 2021r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej (...), zwanego dalej Rozporządzeniem Rada Nadzorcza Banku przeprowadza „coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem”.

Komitet Audytu, zgodnie z zapisami art. 130 ust. 1 pkt 1 lit. b) Ustawy z dnia 11 maja 2017r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym ma za zadanie monitorowanie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem w oparciu o ocenę:

W zakresie adekwatności systemu zarządzania ryzykiem:

1. Dostosowanie do zmian przepisów zewnętrznych,
2. Objęcie zarządzaniem wszystkich istotnych rodzajów ryzyka, występujących w Banku.
3. Dostosowanie do skali, złożoności i profilu ryzyka (zasad proporcjonalności),
4. Zgodności organizacji zarządzania ryzykiem z przepisami zewnętrznymi,
5. Zgodność z wewnętrznymi regulacjami Banku

W zakresie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem ocena oparta jest o:

6. Analizę wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych w obszarze zarządzania ryzykiem,
7. Analizę wykonania wskaźników ogólnego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko).

Dostosowanie systemu zarządzania ryzykiem do zmian przepisów zewnętrznych

Na organizację i proces zarządzania ryzykiem w Banku największy wpływ miały przepisy zewnętrzne:

1. Zmiany w Metodycy oceny odpowiedniości podmiotów nadzorowanych – pismo KNF z maja 2023r. – zmiany dotyczą uzupełnienia metodyk o AML i ESG,
2. Uwzględnienie w Rekomendacji S gwarantowanego kredytu mieszkaniowego, objętego programem rządowym, kredytu mieszkaniowego objętego rządowym programem dopłat do oprocentowania, bufora na wzrost stóp procentowych;

3. Wejście w życie Wytycznych EBA/GL/2020/06 w sprawie udzielania i monitorowania kredytów – wdrożenie zapisów dotyczących ESG
4. Wejście w życie Wytycznych EBA/GL/2022/14 z dnia 20.10.2022r. dotyczących ryzyka stopy procentowej
5. Jednocześnie SSOZ BPS wydała następujące regulacje wymagające dostosowania wewnętrznych regulacji Banku:
 - a) Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej z terminem obowiązywania 31.12.2023r.
 - b) Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej z terminem obowiązywania 30.06.2023r.
 - c) Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji przez Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z terminem obowiązywania od 01.01.2024r.
 - d) zmiany do Zasad zarządzania ryzykiem kredytowym w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS
 - e) zmiany w Zasadach sporządzania przez uczestników SOZB BPS sprawozdań na potrzeby monitorowania wymogu pokrycia wpływów netto oraz Zasady zarządzania przez uczestników SOZ BPS sprawozdań na potrzeby monitorowania wymogu dotyczącego stabilnego finansowania netto (NSFR)
 - f) Zasady Zarządzania wierzytelnościami nieobsługiwany i restrukturyzowanymi w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS z mocą obowiązywania od 01.01.2024r.

Regulacje wewnętrzne Banku zostały dostosowane do ww. przepisów zewnętrznych a ramach przeglądów zarządczych.

Dostosowanie systemu zarządzania ryzykiem do skali, złożoności i profilu ryzyka

Zarządzanie ryzykiem istotnym odbywa się z zachowaniem zasady proporcjonalności, która obejmuje następujące obszary:

- a. Charakter działalności - Bank działa na rynku lokalnym,
 - b. Skala działalności - Bank nie jest bankiem o istotnym znaczeniu systemowych w rozumieniu ustawy Prawo bankowe (Bank nie posiada udziału w rynku depozytów, kredytów, funduszy własnych powyżej 2% całego sektora bankowego w Polsce);
2. Złożoność działalności – Bank prowadzi uproszczoną działalność depozytową, kredytową i rozliczeniową.

Bank wdrożył metody dostosowane do skali, złożoności i profilu ryzyka, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności.

Ponadto Bank pismem KNF został uznany za małą niezłożoną instytucję, co oznacza, że ma możliwość stosowania uproszczonych metod zarządzania ryzykiem.

Ocena organizacji zarządzania ryzykiem

Ocenę organizacji zarządzania ryzykiem przeprowadzono na podstawie wyników zarządczego przeglądu struktury organizacyjnej.

Aktualna struktura jest dostosowana do skali, profilu i złożoności działalności oraz zapewnia rozdzielanie funkcji operacyjnej od oceny ryzyka, które ta działalność generuje.

Struktura organizacyjna zapewnia rozdzielanie funkcji na trzech niezależnych poziomach zarządzania:

Poziom zarządzania	Zakres działalności	Nadzorujący Członek Zarządu
III	Audyt wewnętrzny	Prezes Zarządu
II	Zarządzanie ryzykiem braku zgodności Niezależna ocena ryzyka,	Prezes Zarządu
I	Działalność operacyjna która generuje ryzyko	Pozostali Członkowie Zarządu.

Struktura organizacyjna jest dostosowana do skali, złożoności i profilu ryzyka.

Ocena objęcia zarządzaniem wszystkich istotnych rodzajów ryzyka

Bank corocznie dokonuje przeglądu procedury szacowania kapitału wewnętrznego, w ramach którego dokonuje oceny istotności rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku. W 2023r. nie wystąpiły zmiany regulacji zewnętrznych w zakresie rodzajów lub definicji ryzyka.

Wszystkie ryzyka, wymienione w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08 czerwca 2021r. oraz w Metodyce BION obciążające działalność Banku zostały objęte systemem zarządzania.

Aktualnie zakres ryzyk istotnych został poszerzony o ryzyko ESG.

Kontrole wewnętrzne i zewnętrzne nie wnosiły uwag do zakresu i rodzajów ryzyka objętych analizami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Ocena wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych w obszarze zarządzania ryzykiem

W 2023r. w obszarze zarządzania ryzykiem odbyły się następujące kontrole wewnętrzne:

Wewnętrzne:

1. Kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym w ujęciu portfelowym,
2. Kontrola zarządzania ryzykiem płynności,
3. Kontrole w obszarze ryzyka operacyjnego,
4. Kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji (kontrola instytucjonalna),
5. Kontrole sprawowane przez ABI w obszarze technologii informatycznej,
6. Kontrola przestrzegania zasad bezpieczeństwa danych osobowych.

Wykazane w trakcie ww. kontroli nieprawidłowości nie stanowiły zagrożenia dla funkcjonowania Banku i zostały usunięte najczęściej w trakcie kontroli. W trakcie kontroli wewnętrznych nie wykryto znaczących i krytycznych nieprawidłowości.

W 2023r. odbyły się w Banku następujące kontrole zewnętrzne:

1. Ocena BION – ogólna ocena ryzyka wyniosła 2,80, tj na poziomie akceptowalnym. Badania BION nie wykazało błędów znaczących i krytycznych,
2. Bank jest w trakcie: Audytu Bezpieczeństwa Informacji, Audytu zgodności z RODO oraz Audytu PSD2.
3. W ramach oceny punktowej ryzyka przeprowadzanej przez SSOZ BPS Bank otrzymał ocenę 1,16A, tj. Bank został oceniony na poziomie zadowalającym.

Na podstawie wyników po BION kontrolujący stwierdzili nieprawidłowości w obszarze zarządzania ryzykiem, tj.:

1. W obszarze ryzyka kredytowego podjęcie skutecznych działań w celu poprawy jakości portfela kredytowego w Banku.

W związku z wykrytymi nieprawidłowościami została obniżona ocena końcowa z poziomu 2,55 na 2,80, co oznacza, że system zarządzania ryzykiem wymaga poprawy.

Ocena wskaźników ogólnego poziomu ryzyka

Rada Nadzorcza Banku zatwierdza ogólny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko) w załączniku nr 2 do Strategii działania Banku.

Na podstawie analizy wykonania Strategii i planu można stwierdzić, że wszystkie wskaźniki ryzyka określone w niniejszym dokumencie są zgodne z planowanymi, przy jednoczesnym wykonaniu planu wyniku finansowego. W związku z powyższym można stwierdzić, że Zarząd Banku podejmuje ryzyko dostosowane do skali i złożoności ryzyka i odpowiednio nim zarządza. Poniżej tabela prezentująca planowane i wykonane wskaźniki ogólnego poziomu ryzyka:

	Wykonanie: 31.12.2023r.	Plan na: 31.12.2023r.
Ryzyko kredytowe:		
Udział kredytów w sumie bilansowej	33,61%	Max 70%
Relacja kredytów do depozytów	38,78%	Max 75%
Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami	72,13%	Min 30%
Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem	9,09%	Max 11%
Średni wskaźnik LtV (bieżący)	0,5023	Max 0,8
Wskaźnik NPL	4,19%	11%
Wskaźnik TEXAS	24,65%	50%
Ryzyko płynności		
LCR	3,58	Min 1,6
NSFR	1,62	Min 1,0
Wskaźnik płynności aktywów	42,68	Min 15,5
Udział zobowiązań pozabilansowych w łącznym obliżu kredytowym	13%	20%
Ryzyko stopy procentowej		
Wynik z tytułu odsetek	19 306	18 698
Marża procentowa	4,96	3,5
Ryzyko operacyjne:		
Koszty ryzyka operacyjnego jako % Funduszy własnych Banku	0,002%	5% FW
Nakłady na informatykę (bez kosztów funkcjonowania)	0,35%	2%

istniejącego oprogramowania)/% funduszy rocznie**		
Wskaźnik rotacji kadr	2,33%	10%
Ryzyko ESG		
limit ESG - udział ekspozycji finansujących przedsięwzięcia oddziałujące negatywnie na środowisko (według wartości nominalnej z pozabilansem) w kredytach ogółem (według wartości nominalnej z pozabilansem)	0	2%
Ryzyko walutowe		
Pozycja całkowita	1 367,38EUR	40 000EUR

Na podstawie powyższych informacji można ocenić pozytywnie adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem w Banku.

Sporządził: Stanowisko zarządzania ryzykami i analiz

Akceptował Prezes Zarządu

Przyjęto na posiedzeniu Zarządu w dniu 23-01-2024r.

Komitet Audytu pozytywnie zaopiniował skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem w Banku podczas posiedzenia w dniu 23.01.2024r.

Podpisy członków Komitetu Audytu:

.....
.....
.....

Przyjęto na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 23.01.2024r.